

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN!

A Fővárosi Ítéltábla a dr. Pollák Mihály ügyvéd (1065 Budapest, Hajós u. 41. szám) által képviselt I. rendű és a Pozderka Ügyvédi Iroda (1051 Budapest, Október 6. u. 20. szám, ügyintéző: dr. Pozderka Gábor ügyvéd) által képviselt II. rendű felpereseknek, a dr. Soós László Károly ügyvéd (1144 Budapest, Sarkantyú u. 2. szám) által képviselt I. rendű és a Dr. Bolla Noémi Ügyvédi Iroda (1054 Budapest, Honvéd u. 22-24. szám, dr. Bolla Noémi ügyvéd) által képviselt II. rendű alperesek ellen kártérítés iránt indított perében a Fővárosi Bíróság 2007. február 14-én kelt és a 2007. május 18-án kelt 9.G.41.2035/2003/104. számú végzéssel kijavított 9.G.41.235/2003/98. számú ítélete ellen a II. rendű felperes részéről 102. sorszám alatt benyújtott fellebbezés folytán - tárgyaláson kívül - meghozta a következő

Ítéletet:

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi a II. rendű felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az I. rendű és a II. rendű alpereseknek 250.000 - 250.000 (Kettőszázötvenezer - Kettőszázötvenezer) forint másodfokú perköltséget.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

Indokolás:

Az elsőfokú bíróság a 9.G.41.235/2003/98. számú ítéletével az I. rendű és a II. rendű felperesek keresetét elutasította és a felpereseket az alperesek javára perköltség fizetésére kötelezte.

Az elsőfokú bíróság által lényegében helyesen megállapított tényállást a Fővárosi Ítéltábla a következőkben egészíti ki és pontosítja:

Az I. rendű felperes 2001. szeptember 6-án megkötött adásvételi szerződéssel megvásárolta az I. rendű alperestől a perbeli Laguna típusú Renault gyártmányú személygépkocsit. Az I. rendű felperes a gépkocsira 2001. októberében casco biztosítási szerződést kötött a II. rendű felperessel. Az I. rendű felperes 2003. május 5-én a Büntetésvégrehajtás Országos Parancsnoksága .. szám alatti garázs

telephelyén parkolt le. A gépkocsi melletti parkolóhelyen 2003. április 29. óta egy Volvo gépkocsi állt. 2003. május 6-án hajnali három óra körül a garázsban tűz ütött ki, mind a Volvo, mind a Renault gépkocsi kiégett, és kigyulladt a garázs tetőfelülete is. A Fővárosi Tűzoltóparancsnokság megbízásából 2003. május 7-én dr. P. J. adott műszaki szakértői véleményt a tüzeset okáról. A megbízott szakértő szerint a teljes azonos fokú kiégés miatt nem állapítható meg, hogy melyik járműben keletkezett a tűz. Álláspontja szerint a rágcsálók által lerágott és így megmozgatott vezeték helyi rövidzárlatot hozhatott létre. A Fővárosi Tűzoltóparancsnokság újabb szakértőként kirendelte a Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem Közlekedésmérnöki Karáról dr. K. L. D. villamosmérnököt és dr. K. B. tanszékvezető egyetemi tanárt, akik szakvéleményükben arra kíséreltek meg választ adni, hogy a két gépkocsi közül melyikben keletkezett olyan műszaki hiba, ami elindíthatta a tüzet okozó folyamatot. A szakértők a korábban eljáró dr. P. J. szakértői véleményében foglaltakat (a rágcsálók okozhatták a tüzet), nem tartották reális lehetőségnek. A szakvélemény azt tartalmazza, hogy a tűz keletkezési oka nagy valószínűséggel a Renault Laguna gépkocsiban egy villamos működtetésű berendezési tárgy, például a hűtőventillátor hibája lehetett. A felmelegedés energiaforrása az akkumulátor volt.

A Fővárosi Tűzoltóparancsnokság Tűzvizsgálati és Beavatkozás Elemzési Főosztálya ennek alapján 2003. június 18-án összefoglaló jelentésében azt állapította meg, hogy a tűz a garázsban a Renault Laguna típusú személygépkocsiban keletkezett és innen terjedt át a szomszédos Volvo típusú gépkocsira, továbbá a parkoló és iroda egyes részeire, valamint a ... szám alatti bérház tetőszerkezetére. A jelentés utalt arra, hogy a bevont műszaki szakértők véleménye szerint az ismert keletkezési okok közül az elektromos energia kivételével valamennyi tűz keletkezési okot ki lehetett zárni. A jelentés szerint legvalószínűbb, hogy a tüzet a Renault gépjármű hűtőventillátorának valamilyen meghibásodása okozta.

A Budapest Főváros Önkormányzat Főpolgármesteri Hivatal Igazgatási és Hatósági Ügyosztálya kifejezetten a biztosítónál történő felhasználásra hatósági bizonyítványt állított ki az I. rendű felperes részére 2003. június 26-án, amelyben a tűz keletkezési okaként azt jelölt meg, hogy vélelmezetten „elektromos energia” okozta a tüzet.

A perben a bíróság kirendelésére Cz. Zs. okleveles gépészmérnök igazságügyi gépjárműszakértő adott szakvéleményt (14. sorszám), amelyhez a korábban eljáró dr. K. L. D. szakértő konzultációs kiegészítő műszaki szakvéleményt nyújtott be. Cz. Zs. szakértő véleménye szerint a tüzet igen nagy valószínűséggel egy villamosműködtetésű berendezés, a hűtőventillátor valamely hibája okozta. A Cz. Zs. szakvéleménye tartalmazza, hogy a már elkészült szakvélemények ellentmondóak, ezért kérte fel a korábban szakértői véleményt adott dr. K. L. D.-t a szakértői véleménye kiegészítésére. Ez a kiegészítő szakértői vélemény az akkumulátor nem megfelelő bekötését jelölte meg a hiba okául. A kirendelt szakértő maga is utalt arra a szakvéleményében, hogy a II. rendű alperes szakértői szerint az akkumulátor nem képes gyulladási hőfokra melegíteni a kábeleket, mivel az

akkumulátor a használat során legyengül. A szakértő összefoglaló véleményében azt rögzítette, hogy a tűz okát megállapítani nem tudta, a mellékletben szereplő vizsgálati anyag „érdekes és elméletileg bekövetkezhetett a tüzeset a leírt módon”.

Az ügyben J.-P. S., a gyártó szakértője arra az álláspontra helyezkedett, hogy az épületben keletkezett a tűz és az terjedt át az ott parkoló személygépkocsikra.

D. K. igazságügyi szakértő véleménye szerint a káresemény oka a járművek teljes kiégése miatt nem állapítható meg.

Az egészségi állapota miatt felmentett Cz. Zs. szakértő helyett kirendelt dr. K. P. igazságügyi gépjármű műszaki szakértő szakvéleményében (49. sorszám) utalt arra, hogy az akkumulátor pozitív- és testkábelét dr. P. J., aki először vizsgálta meg a gépjárművet, épnek és oxidmentesnek találta. Erre, valamint az általa tapasztalt tényekre tekintettel azt állította, hogy a kábel egy pontban keletkezett, jellegzetes kiégése - dr. K. L. D. véleményével szemben - nem a tűz oka, hanem a tűz következménye volt. A gépjármű megállása után ugyanis maximum 40 percig a figyelő áramkörök maradnak csak a gépkocsiban áram alatt. A megállás után 9 óra 40 perccel később a kihűlt motortérben néhány milliamperes terheléstől a kábel nem gyulladhatott ki. A szakértő utalt arra is, hogy a Renault Laguna motorházteteje alulminiumból, a sárvédője műanyagból készült, ezzel szemben a mellette álló Volvo személygépkocsi hasonló alkatrészei acélból készültek, ezért az égés-kárkép sokkal drámaibb volt a Renault Laguna gépkocsi esetében. Ez közrehatott abban, hogy először ezt a gépkocsit kezdték vizsgálni, és a Volvo gépkocsit nem is vizsgálták meg abból a szempontból, hogy kizárható-e, mint a tűz keletkezési helye.

Dr. K. P. igazságügyi szakértő tehát kizárta, hogy az akkumulátor kábelek okozták volna a tüzet. A szakértő ismeretekkel rendelkezett a hasonló időszakban kigyulladt másik két Renault gépjármű kigyulladásai okairól, amellyel kapcsolatban a felperesek típushiba fennállását is lehetségesnek tartottak. Ezek meghibásodásai nem hasonlítottak a jelen ügyben felmerült okokra. A szakértői vélemény szerint a típushiba kizárhatóvá vált, mert az egyik esetben a gépjármű közvetlenül a leállítása után gyulladt ki a ventilátormotor zárlata miatt, a másik esetben pedig a gépkocsi kigyulladása menet közben, a korábbi, rosszul elvégzett javítás miatt történt. Dr. K. P. szakértőnek a kirendelő bíróság által feltett kérdésre adott válasza egyértelműen az volt, hogy a káresemény oka a járművek teljes kiégése miatt nem volt megállapítható.

A II. rendű felperes indítványára kirendelt tűzvédelmi műszaki szakértő, dr. F. S. szakvéleményében (88. sorszám) egy kábelben végzett kísérlettel kívánta igazolni a tűz keletkezési okaként az elektromos hibát, lényegében laboratóriumi körülmények között. A szakértő kifogásolta a tűzvédelmi felülvizsgálatok elmaradását. Az I. rendű alperes ezzel kapcsolatban csatolta a perbeli gépjármű un. típusbizonyítványát azzal, hogy a műszaki feltételeknek való megfelelés jelenti egyben az általános tűzvédelmi feltételeknek való megfelelést is.

A 2003. október 28-án indult polgári perben az I. rendű felperes módosított kereseti kérelmével 8.438.135 forint, valamint ennek kamatai és perköltség megfizetését kérte az I. rendű alperestől. Utalt arra, hogy a károsodás összegéből a II. rendű felperes mint biztosító által megtérített összeget, 4.556.871 forintot levonásba helyezett. A kártérítési követelés jogalapját a hibás teljesítéssel okozott károkért való felelősségben határozta meg. A per során az I. rendű alperes tagadta, hogy a szolgáltatásának teljesítése hibás lett volna és vitatta, hogy tűz oka a hibás teljesítésére lett volna visszavezethető.

2004. július 29-én a jelen per II. rendű felperese pert indított a jelen per II. rendű és az I. rendű alperese ellen kártérítés iránt. A két pert az elsőfokú bíróság egyesítette. A II. rendű felperes engedményesként fellépve a Ptk. 344. §-a alapján egyetemlegesen kérte kötelezni az alpereseket 9.434.186 forint kártérítés és ennek 2003. május 6. napjától járó késedelmi kamata megfizetésére. A kereseti követelését az I. rendű alperessel szemben a hibás teljesítéssel okozott károkért való felelősség szabályai szerint a Ptk. 310. §, 318. § és 339. §-ára alapítottnan érvényesítette, míg a II. rendű alperessel szemben a követelését a termékfelelősségről szóló 1993. évi X. törvény 3. § (1) bekezdésére és a 7. §-ára alapította. Előadta, hogy a Renault Laguna típusú gépjármű műszaki hibája okozta a tüzet. A termékfelelősségről szóló törvény értelmében a II. rendű alperes mint importáló a kárért felelősséggel tartozik. A hiba a gépjármű értékesítésekor már fennállt, így a hibás teljesítéssel okozott károkért az I. rendű alperes felelőssége is megállapítható.

Az alperesek a II. rendű felperes keresetének elutasítását kérték. Vitatták, hogy a termékfelelősségről szóló jogszabály alapján a II. rendű alperes felelősséggel tartozna a káreseményért.

Az elsőfokú bíróság ítéletének indokolása szerint a per során kihallgatott tanúk vallomásai és a beszerzett szakértői vélemények alapján nem állapítható meg, hogy az I. rendű alperes a 2001. szeptember 6-án létrejött adásvételi szerződés során az I. rendű felperesnek hibásan teljesített volna. Ebből következően az I. rendű alperes jogellenes magatartást nem követett el, így az I. rendű felperes bekövetkezett kára nem áll oksági kapcsolatban az I. rendű alperes magatartásával. Erre tekintettel az I. rendű alperes a Ptk. 310. §-a alapján kártérítési felelősséggel az I. rendű felperesnek nem tartozik. Hasonló okokra alapítottnan utasította el az elsőfokú bíróság a II. rendű felperesnek az I. rendű alperessel szemben érvényesített kártérítési igényét is. Az elsőfokú bíróság jogi álláspontja szerint a felpereseknél fennálló bizonyítási teher szabályai szerint a felperesek bizonyítási kötelezettsége volt annak igazolása, hogy a tűz a Renault gépjárműben keletkezett és az is, hogy a hiba az I. rendű alperes 2001. szeptemberében történt teljesítésekor már megvolt, tehát a hiba oka az I. rendű alperes szolgáltatásának teljesítésére vezethető vissza. Az elsőfokú bíróság értékelte a perben eljáró szakértők szakvéleményének megállapításait és ezekből arra a következtetésre jutott, hogy a tűz keletkezési oka nem volt pontosan megállapítható. Önmagában az, hogy tűz keletkezett, az I. rendű alperessel szemben érvényesíthető jog alapja nem lehet. Az I. rendű felperes 2001.

szeptemberében vásárolta meg a gépkocsit, amelyben 2003. május 5-ig az üzemeltetés során hiba nem volt, a dolog megfelelt a szerződéses és törvényes tulajdonságainak. Az elsőfokú bíróság arra a következtetésre jutott, hogy a hatósági eljárás során kiállított hatósági bizonyítvány kifejezetten a biztosítóval szemben történő felhasználásra készült, azt igazolta, hogy a biztosítási esemény valóban bekövetkezett. Maga a hatósági bizonyítvány is csak vélelmezett tűz-keletkezési okot nevezett meg, így az a tény, hogy a hatósági bizonyítványban „elektromos energia” szerepel a tűz vélelmezett okaként, nem bizonyítja az alperesek kártérítési felelősségét.

Az elsőfokú bíróság a II. rendű felperesnek a termékfelelősségre vonatkozó igénye elutasítását azzal indokolta, hogy a II. rendű alperes által importált és az I. rendű alperes részéről eladott termék a forgalombahozatalkor a kifejtettek alapján nem szenvedett olyan hibában, amelyből az következne, hogy nem nyújtotta volna a jogszabályban előírt, általában elvárható biztonságot.

Az elsőfokú bíróság a pervesztes felpereseket kötelezte az alperesek elsőfokú perköltségének megfizetésére azzal, hogy a felperesek a pervesztességük folytán az általuk előlegezett szakértői díjakat maguk viselik.

Az elsőfokú ítélet ellen az I. rendű felperes nem fellebbezett, a II. rendű felperes nyújtott be fellebbezést, amelyben az elsőfokú ítélet megváltoztatását és a keresetének történő helytadást, valamint másodlagosan az elsőfokú bíróság szerinte megalapozatlan és iratellenes ítéletének hatályon kívül helyezését kérte.

A II. rendű felperes álláspontja szerint az elsőfokú bíróság tévesen értékelte a szakértői véleményeket és tévedett a bizonyítási teher kérdésében is. A II. rendű felperes előadta, hogy a Fővárosi Tűzoltóparancsnokság tűzvizsgálati dokumentációja alapján kiállított hatósági bizonyítvány egyértelműen tartalmazta azt a tényt, hogy a tűz a Renault típusú gépkocsiban keletkezett. E közokirattal szemben véleménye szerint az alpereseket terhelte volna a bizonyítási teher, amelynek nem tudtak eleget tenni. A perben nincs bizonyítva, hogy a tűz nem a Renault gépjárműben keletkezett. A felvett bizonyítás pedig kizárta azt, hogy a tűz oka a rágcsálók tevékenysége, vagy valamely más külső ok lett volna. Ebből a II. rendű felperes véleménye szerint az következik, hogy a Renault személygépkocsiban keletkezett tüzet a gépjármű műszaki hibája okozta és műszaki hiba fennállása esetében a perbeli tüzesetért az alperesek kárfelelősséggel tartoznak. A II. rendű felperes utalt arra, hogy a használat ténye nem vezethet a jármű kiégéséhez, ha pedig az autó minden külső körülmény vagy behatás nélkül kigyulladt és kiégett, ez azt bizonyítja, hogy a gépjármű hibás volt, a gyártó és forgalmazó hibásan teljesített. A legfontosabb tény az, hogy a tűz bekövetkezett. A tűz keletkezési okának bizonyítása sokszor nehéz, mivel a tűz keletkezését sok esetben senki sem észleli, ahogy a jelen esetben is történt. Ugyanakkor a szakértői módszerekkel a II. rendű felperes álláspontja szerint egyértelműen megállapítható volt, hogy a tűz hol keletkezett.

Az I. rendű alperes fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú ítélet helybenhagyását és a II. rendű felperesnek a másodfokú eljárásban felmerült perköltség megfizetésére kötelezését kérte. Előadta, hogy a II. rendű felperes a fellebbezésében a bizonyítékok mérlegelését vitatja. Az elsőfokú bíróság körültekintően folytatta le a bizonyítási eljárást és az ítéletet részletesen és alaposan megindokolta. Az elsőfokú bíróság helyesen mutatott rá arra, hogy a felperesnek a kártérítési igénye megalapozásához bizonyítania kellett volna az I. rendű alperessel szemben, hogy az I. rendű alperesnek az adásvételi szerződés megkötésekor a teljesítése hibás volt. A felperesek a bizonyítási kötelezettségüket nem teljesítették. A tűz vélelmezett okáról kiállított hatósági bizonyítvány nem alkalmas annak egyértelmű bizonyítására, hogy a tűz oka a Renault Laguna gépjárműben keletkezett. Dr. K. P. igazságügyi szakértő szakvéleménye is tartalmazza, hogy a 2003. május 5-i leállítást megelőzően az üzemeltetés során a gépjárműben hiba nem volt. A szakértői véleményekben a legkülönbözőbb tűzkeletkezési okok szerepeltek, ezek mindegyikét egyik vagy másik szakértő megcáfolta. Az I. rendű alperes a fellebbezési ellenkérelmében részletesen bemutatta a szakértői véleményekből azokat a részleteket, amelyek ezt a tényt igazolják.

A fellebbezéssel szemben a II. rendű alperes is nyújtott be fellebbezési ellenkérelmet, amelyben az elsőfokú bíróság ítéletének helybenhagyását kérte. A II. rendű alperes is utalt az egyes szakértői vélemények megállapításaira, többek között dr. P. J. szakértő nyilatkozatára, amely szerint „nem állapítható meg a teljesen azonos fokú kiegés miatt, hogy a Renault és a Volvo gépkocsik közül melyikben keletkezett a tűz”, illetve, hogy a szakértő szerint „egyértelműen a tűz okát megállapítani nem tudtam”. A II. rendű alperes álláspontja szerint a perben eljáró szakértők véleményei alapján kijelenthető, hogy a tűz keletkezési oka sem a valószínűség, sem a bizonyosság szintjén nem volt megállapítható és annak okaként külső okok sem voltak teljesen kizárhatók. A II. rendű felperes a gépkocsi gyári hibájára alapítottnan kérte a II. rendű alperes marasztalását, azt a tényt azonban, hogy a tűz a Renault gépkocsiban keletkezett volna, illetve annak oka a gépkocsi hibájára lenne visszavezethető, a perben igazolni nem tudta.

A II. rendű felperes fellebbezése megalapozatlan.

A II. rendű felperes az I. rendű alperessel szemben hibás teljesítésre alapította a kereseti kérelmét. Utalt arra, hogy a Ptk. 310. §-a szerint a szavatossági jogainak érvényesítésén kívül a jogosult a hibás teljesítésből eredő kárának megtérítését követelheti a kártérítés szabályai szerint. Ebben a körben mint engedményes lépett fel és általa az I. rendű felperesnek kifizetett kár megtérítésére vonatkozó igényét is előterjesztette.

A Ptk 305. § (1) bekezdése szerint olyan szerződés alapján, amelyben a felek kölcsönös szolgáltatásokkal tartoznak, a kötelezett hibásan teljesít, ha a szolgáltatott dolog a teljesítés időpontjában nem felel meg a jogszabályban vagy a szerződésben meghatározott tulajdonságoknak.

A Pp. 164. § (1) bekezdése szerint a per eldöntéséhez szükséges tényeket általában annak a félnek kell bizonyítania, akinek érdekében áll, hogy azokat a bíróság valóban fogadja el.

A jelen ügyben azt a tényt, hogy a hiba az I. rendű alperes által történt gépjármű eladáskor már fennállott, a felpereseknek kellett volna a perben bizonyítaniuk. A per során az elsőfokú bíróság ebben a körben rendkívül széleskörű bizonyítást folytatott le. Számos tanút és szakértőt meghallgatott, a bizonyítás azonban nem tette egyértelművé a tűz keletkezésének okát, még azt sem, hogy a tűz valóban a Renault Laguna gépkocsiban keletkezett-e. Így természetesen annak bizonyítása sem lehetett eredményes, hogy a Renault Laguna gépkocsi műszaki hibájából keletkezett a kár, és ez a műszaki hiba már az I. rendű alperes teljesítésekor fennállott.

A II. rendű felperes a II. rendű alperessel szemben a termékfelelősségről szóló törvény szabályai alapján érvényesítette igényét. Az 1993. évi X. törvény 2. § (1) bekezdése szerint a termék akkor hibás, ha nem nyújtja azt a biztonságot, amely általában elvárható, figyelemmel különösen a termék rendeltetésére, ésszerűen várható használatára, a termékkel kapcsolatos tájékoztatásra, a termék forgalombahozatalának időpontjára, a tudomány és technika állására. A 3. § (1) bekezdése szerint e törvény szabályai szerint a termék gyártója felel a termék hibája által okozott kárért. A (2) bekezdés értelmében import termék esetén e törvénynek a gyártóra vonatkozó rendelkezéseit az importálóra is megfelelően alkalmazni kell. Ez a szabály nem érinti az importálónak a gyártóval szemben érvényesíthető igényét. A 6. § szerint a kárt, a termék hibáját és a kettő közötti okozati összefüggést a károsult köteles bizonyítani.

A kifejtettek alapján a II. rendű felperes nem tudta bizonyítani, hogy a nála bekövetkezett kár a II. rendű alperes által importált termék hibájából keletkezett volna. A termék ugyanis csak akkor hibás, ha nem nyújtja azt a biztonságot, amely általában elvárható, figyelemmel különösen a termék rendeltetésére, ésszerűen várható használatára. A perbeli Renault Laguna gépkocsi közel 2 évet üzemelt már a felperesi kár bekövetkeztét megelőzően. A szokásos ellenőrzéseket és javításokat leszámítva a gépkocsi a tüzesettel összefüggésbe hozható hibajelenségeket a használat során nem mutatott, így az elvárható biztonságot nyújtotta a használójának.

A Pp. 206. § (1) bekezdése szerint a bíróság a tényállást a felek előadásának és a bizonyítási eljárás során felmerült bizonyítékoknak egybevetése alapján állapítja meg; a bizonyítékokat a maguk összességében értékeli és meggyőződése szerint bírálja el.

A jelen ügyben az elsőfokú bíróság helyesen mérlegelte a rendelkezésre álló bizonyítékokat és a bizonyítási eljárás eredményeképpen helyes jogi következtetésekre jutott.

Erre tekintettel a Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 253. § (2) bekezdése szerint helybenhagyta és kötelezte a fellebbező II. rendű felperest pervesztessége folytán a Pp. 239. §-a alapján alkalmazandó 78. § (1) bekezdése szerint az alperesek másodfokú perköltségének megfizetésére. Az alperesek másodfokú perköltsége az őket képviselő jogi képviselőnek a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. § (2) és (5) bekezdése alapján meghatározott ügyvédi munkadíjából áll, amely már az általános forgalmi adót is tartalmazza.

A fellebbezés tárgyaláson kívüli elbírálása a Pp. 256/A. § (1) bekezdésének f) pontja alapján történt.

Budapest, 2007. november 29.

. Koday Zsuzsanna sk.
a tanács elnöke

Tamáné dr. Nagy Erzsébet sk.
sk.
előadó bíró

Dr. Molnár József
bíró

A kiadmány hitelül:
bírószági tisztviselő